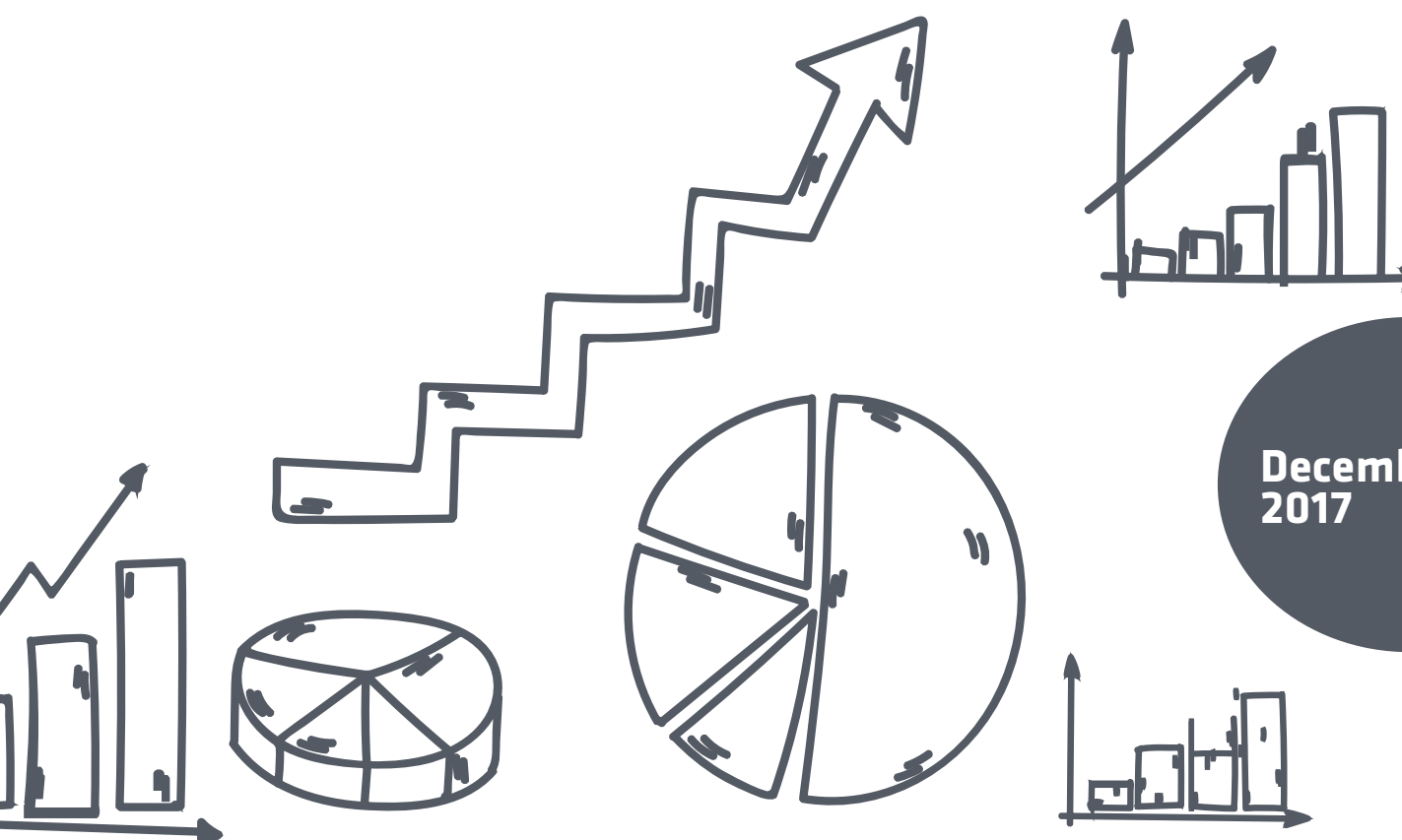

iværksætter- indblikket

Tager temperaturen på iværksætteri
og entreprenørskab i Danmark

December
2017

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
MEDLEM AF JA WORLDWIDE

OM IVÆRKSÆTTERINDBLIKKET

Iværksætterindblikket er en samling af aktuel viden om dansk iværksætteri set i dansk og international sammenhæng og med fokus på både de etablerede iværksættere samt vækstlaget for nye iværksættere i skoler og uddannelser.

I Iværksætterindblikket kan du bl.a. se udviklingen i antal CVR-registreringer – både fordelt på geografi, køn og alder. Iværksætterindblikket giver ligeledes et overblik over antallet af nye iværksættervirksomheder, hvor udbredt entreprenørskabsundervisning er i Danmark på forskellige uddannelsesniveauer, samt hvordan Danmark placerer sig ift. andre lande, når det kommer til iværksætteri.

Fonden for Entrepenørskab står bag Iværksætterindblikket og vil opdatere det løbende, så snart der kommer nye tal for de viste grafer eller nye, relevante undersøgelser eller statistikker.

Iværksætterindblikket

Iværksætterindblikket er udgivet af

Fonden for Entrepenørskab
Ejlskovgade 3D
5000 Odense C
Mail: post@ffe-ye.dk

INDHOLD

IVÆRKSÆTTERI I DANMARK
/SIDE 2

KONKURSER
/SIDE 6

KAPITAL
/SIDE 7

ENTREPRENØRSKAB I UNDERVISNINGEN
/SIDE 9

DANMARK I EN INTERNATIONAL SAMMENLIGNING
/SIDE 11

BEGREBSDEFINITION
/SIDE 14

KILDER & KONTAKT
/ SIDE 15

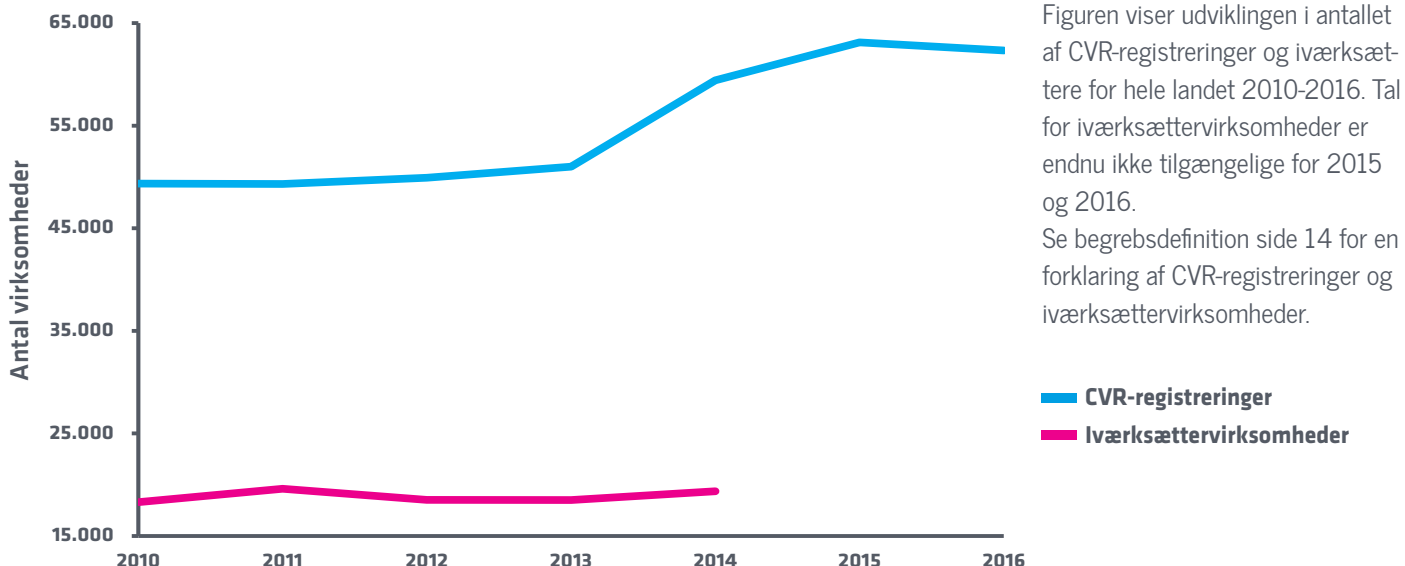

Iværksætteri i Danmark

I det følgende afsnit kan du få et overblik over, og status for, iværksætteri i Danmark. Tallene i dette afsnit er primært baseret på CVR-registreringer.

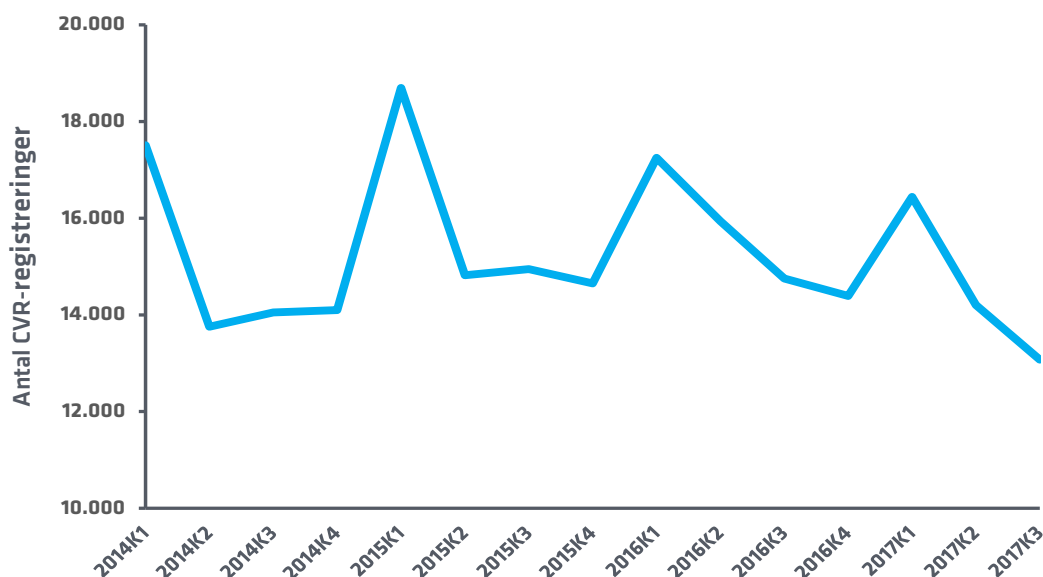
Udvikling i antal CVR-registreringer og iværksættervirksomheder i hele landet 2010-2016

Over hele perioden har antallet af CVR-registreringer været stigende, og især fra 2013-2015 har der været en markant stigning, efterfulgt af et lille fald fra 2015-2016. Antallet af iværksættervirksomheder har over hele perioden været meget stabil.

Kilde: Erhvervsstyrelsen og Statistikbanken

Kvartalvis udvikling i CVR-registreringer i hele landet 2014-2017

Kilde: Erhvervsstyrelsen

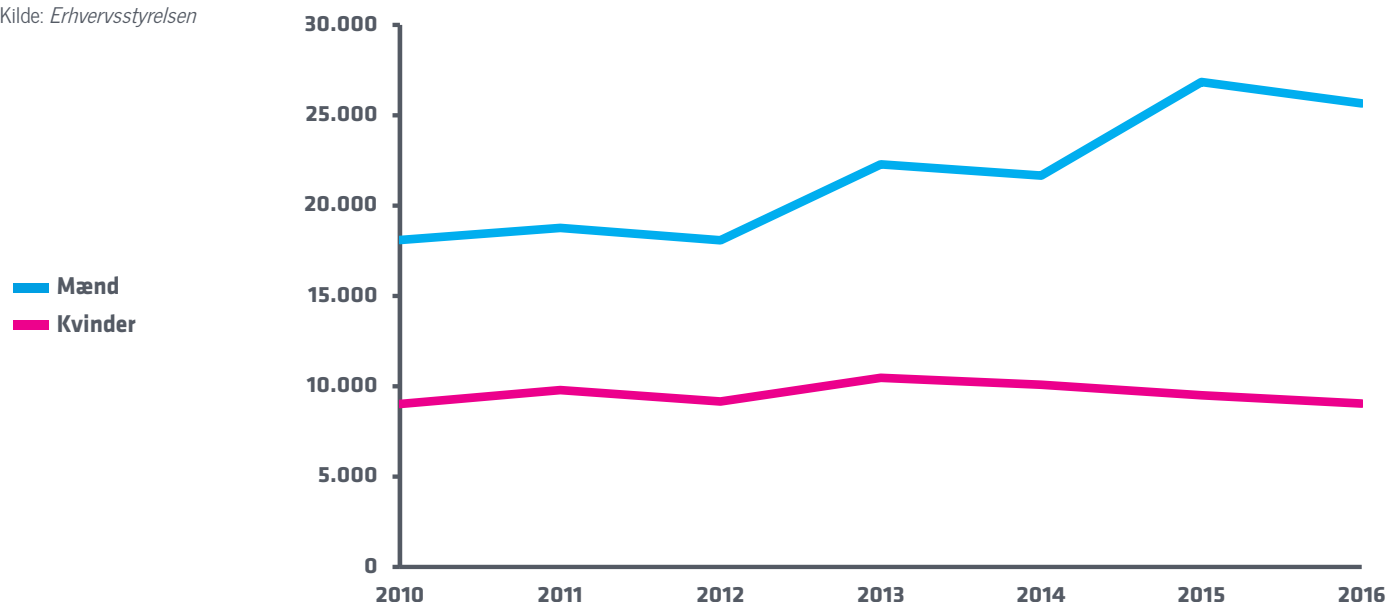

Udvikling i antal CVR-registreringer fordelt på køn 2010-2016

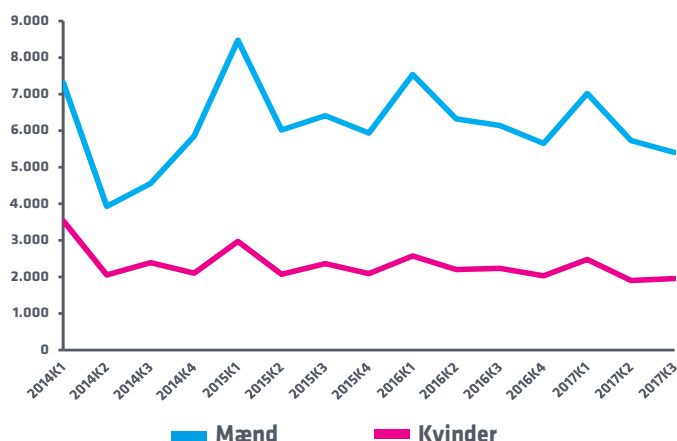
Figuren viser udviklingen i antal CVR-registreringer fordelt på køn, over perioden fra 2010-2016. Se begrebsdefinition s. 14 for en afklaring af CVR-registreringer, når der fordeles på køn.

Antallet af CVR-registreringer, som kvinder står bag, er over hele perioden meget stabil, mens antallet af CVR-registreringer, som mænd står bag, er steget markant siden 2010, og især siden 2012.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

Kvartalvis udvikling i CVR-registreringer fordelt på køn 2014-2017

Figuren viser udviklingen i CVR-registreringer fordelt på køn fra 1. kvartal 2014 til 3. kvartal 2017. Se begrebsdefinition s. 14 for en afklaring af CVR-registreringer, når der fordeles på køn.

Figuren viser, at antallet af CVR-registreringer varierer meget fra kvartal til kvartal, men at udviklingen i antallet af registreringer som hhv. kvinder og mænd står bag, følger hinanden. For både kvinder og mænd gør det sig gældende, at antallet af CVR-registreringer er faldet siden 1. kvartal 2014.

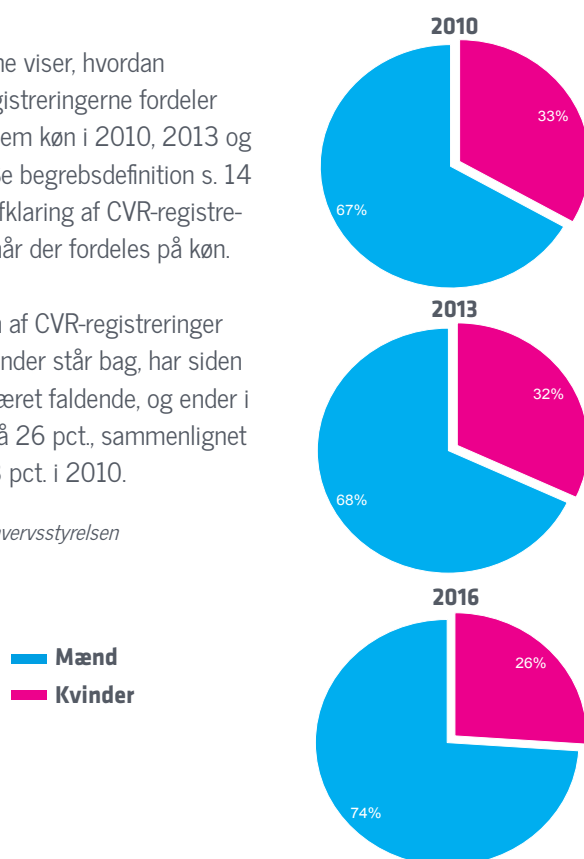
Kilde: Erhvervsstyrelsen

Andel af CVR-registreringer fordelt på køn i 2010, 2013 og 2016

Figurene viser, hvordan CVR-registreringerne fordeles sig mellem køn i 2010, 2013 og 2016. Se begrebsdefinition s. 14 for en afklaring af CVR-registreringer, når der fordeles på køn.

Andelen af CVR-registreringer som kvinder står bag, har siden 2010 været faldende, og ender i 2016 på 26 pct., sammenlignet med 33 pct. i 2010.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

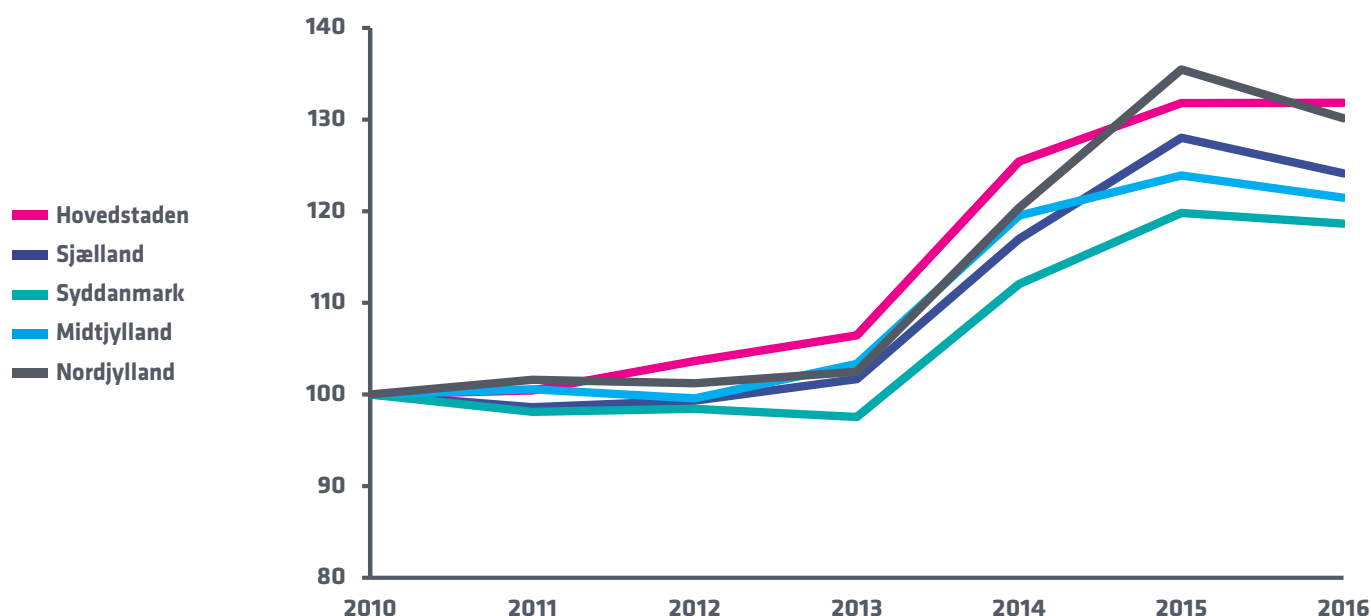

Udvikling i antal CVR-registreringer fordelt på regioner 2010-2016

Figuren viser udviklingen i antal CVR-registreringer fordelt på Region Hovedstaden, Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland over perioden 2010-2016 (2010 = indeks 100).

Det gælder for alle regioner med undtagelse af Hovedstaden, at antallet af CVR-registreringer har været faldende fra 2015-2016, efter en markant stigning fra 2013-2015.

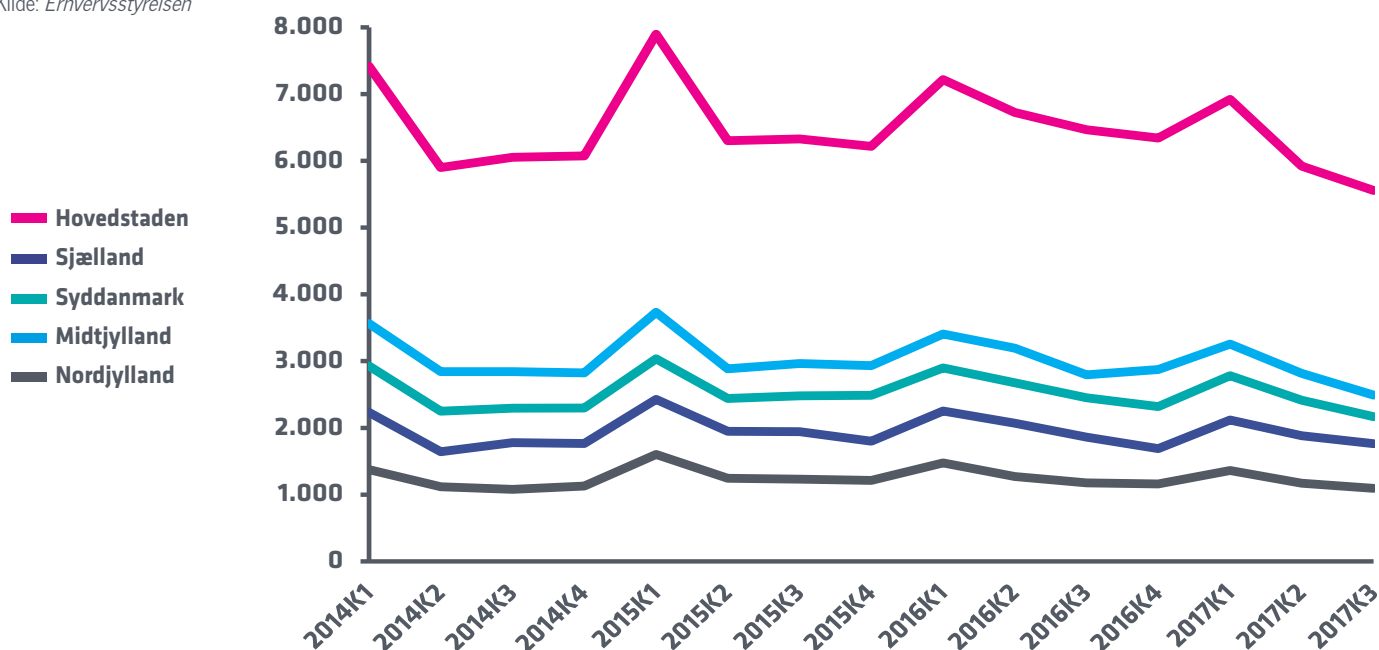

Kvartalvis udvikling i CVR-registreringer fordelt på regioner 2014-2017

Figuren viser udviklingen i antal CVR-registreringer fordelt på Region Hovedstaden, Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland over perioden 1. kvartal 2014 - 3. kvartal 2017.

Over hele perioden har Region Hovedstaden stået for markant flest CVR-registreringer. CVR-registreringerne i alle regioner udviser dog samme tendenser.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

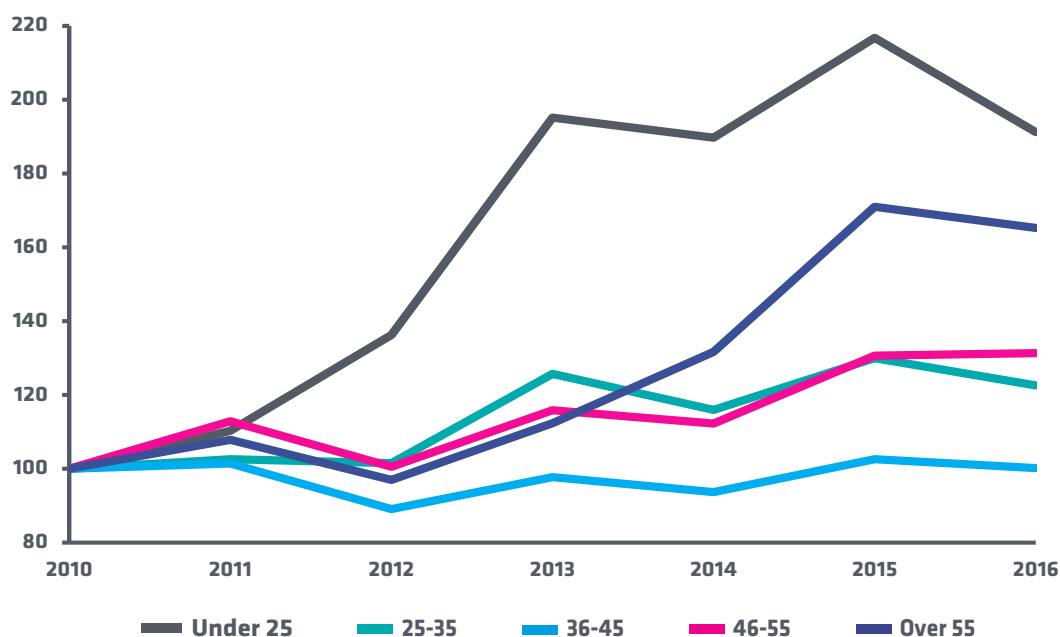

Udvikling i antal CVR-registreringer fordelt på alder 2010-2016

Figuren viser udviklingen i antal CVR-registreringer fordelt på alder, over perioden 2010-2016. (2010 = indeks 100)

Fra 2010-2015 har der været en markant stigning i antallet af personer under 25 år med CVR-registrering, kun med undtagelse af faldet fra 2013-2014.

For alle aldersgrupper, falder antallet af CVR-registreringer fra 2015-2016, med undtagelse af 46-55 årige.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

19.400

er antallet af nye iværksættervirksomheder 2014.

Kilde: Statistikbanken

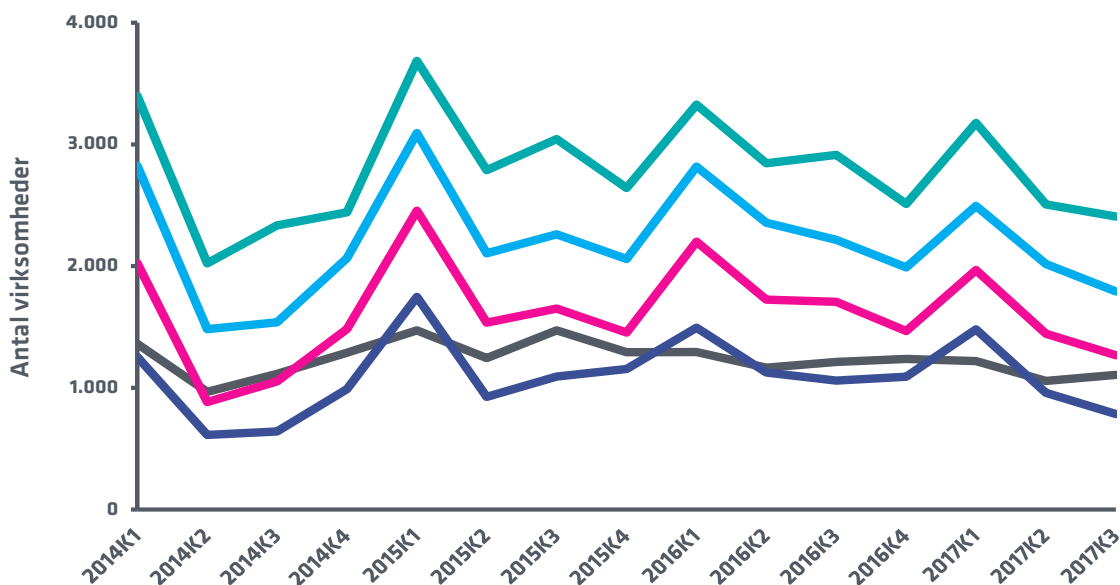

Kvartalvis udvikling i CVR-registreringer fordelt på alder 2014-2017

Figuren viser udviklingen i antal CVR-registreringer fordelt på alder, over perioden fra 1. kvartal 2014 - 3. kvartal 2017.

Aldersgruppen 25-35 år har under hele perioden stået for flest CVR-registreringer. Tendensen er ens for alle aldersgrupper, med undtagelse af aldersgruppen under 25, som er mere stabil over hele perioden.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

Konkurser

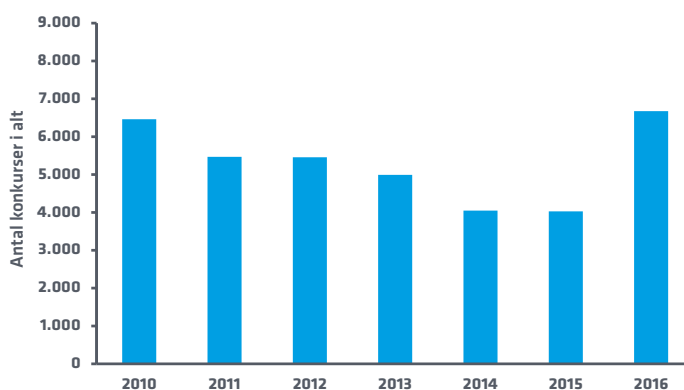
Antallet af konkursramte danske virksomheder var i 2016 på det højeste niveau siden 2010. Mange af disse konkurser skyldes de såkaldte nulvækstvirksomheder, som hverken har ansatte eller omsætning over 1 mio. kr. Se begrebsdefinition side 14 for en definition af konkurser.

Antal konkurser i alt 2010-2016

Figuren viser antallet af konkurser af CVR-registrerede virksomheder i alt fra 2010-2016.

Siden 2010 har antallet af konkurser været nedadgående frem til 2015. Dog stiger antallet fra ca. 4.000 konkursramte virksomheder i 2015 til knap 6.700 konkursramte virksomheder i 2016.

Kilde: Statistikbanken

Kvartalvis udvikling i konkurser i alt 2014-2017

Figuren viser udviklingen i antallet af konkurser af CVR-registrerede virksomheder i alt fra 1. kvartal 2014 til 3. kvartal 2017.

Antallet af konkurser viser store udsving mellem kvartalerne. Dog har der været enkelte markante stigninger fra 3. kvartal 2015 til 1. kvartal 2016 og igen fra 3. til 4. kvartal 2016.

Kilde: Statistikbanken

7,3 år

er den gennemsnitlige levetid for konkursramte virksomheder i 2016.

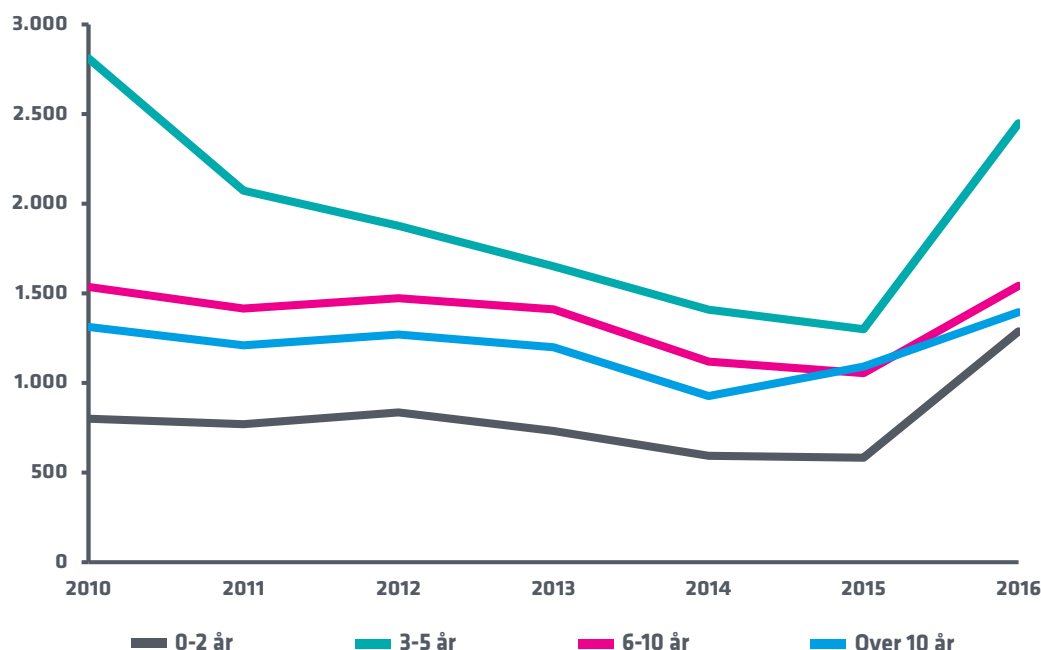
Kilde: Statistikbanken

Antal konkurser fordelt på virksomheders levetid 2010-2016

Figuren viser udviklingen i antal konkurser fra 2010-2016, fordelt på virksomhedernes levetid. Over hele perioden har 3-5 årige virksomheder stået for flest konkurser, og har siden 2010 oplevet et fald frem til 2015. Fælles for alle er, at antallet af konkurser i 2016 er lavere end i 2010, hvorefter antallet af konkurser stiger i 2016.

Kilde: Statistikbanken

Kapital

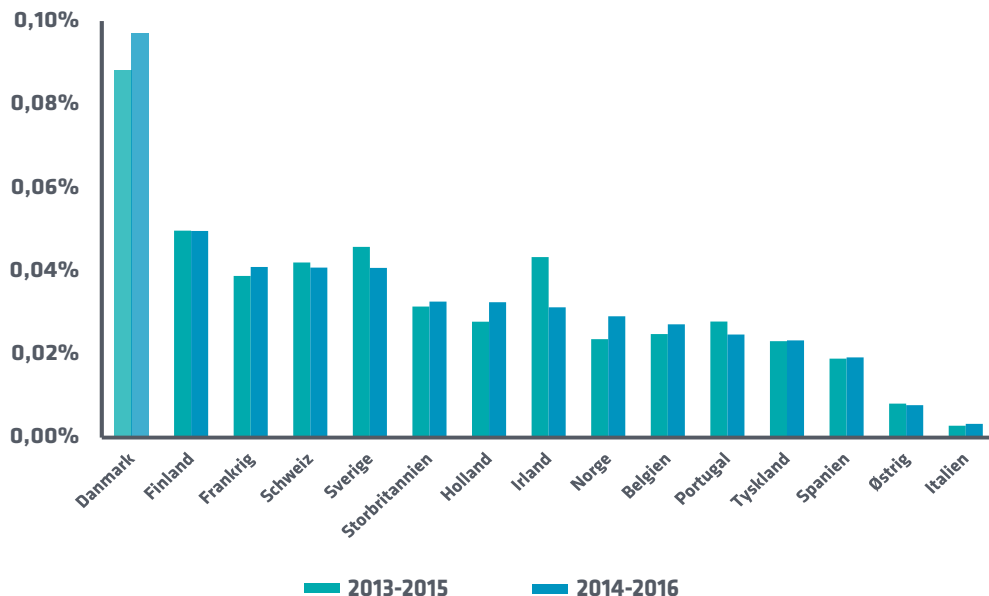
Danske startups og virksomheder har i det meget tidlige stadie brug for en kapitalindsprøjtning, fx til udvikling af en prototype, men i den tidlige fase er det ofte vanskeligt at få godkendt et lån og tiltrække investering.

Dette kapitel giver et overblik over, i hvilket omfang danske startups og virksomheder *tiltrækker* kapital, samt i hvilket omfang danske venturefonde investerer i startups og virksomheder. Derudover indeholder kapitlet figurer over de forskellige crowdfundingtyper, hvor Danmark sammenlignes med udvalgte europæiske lande.

Ventureinvesteringer, 2013-2015 og 2014-2016

Figuren viser, hvor meget danske venturefonde har investeret i virksomheder, såvel indenlandske som udenlandske, sammenlignet med en række øvrige landes venturefonde. Beløbet vises som andel af landenes BNP.

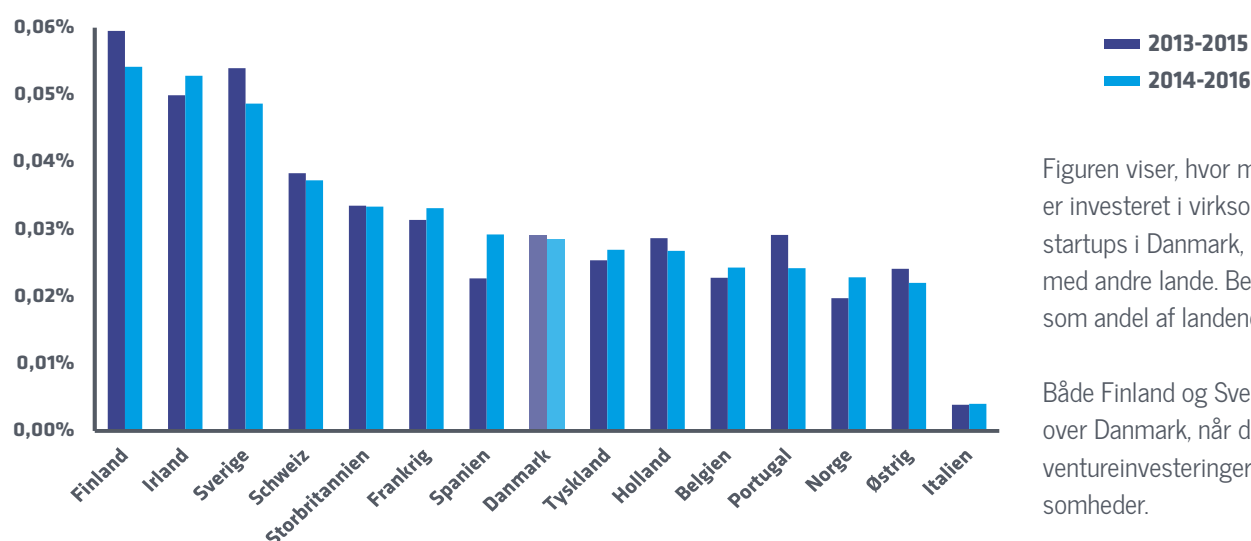
Danske venturefonde har forøget deres investeringer væsentligt over de seneste år og er det land i Europa, som investerer mest, når det opgøres som andel af BNP. Danske venturefonde har i perioden 2014-2016 investeret hvad der svarer til knap 0,1 pct. af BNP.

En analyse fra Vækstfonden viser yderligere, at danske venturefonde har forøget deres investeringer i virksomheder, som befinder sig i de tidlige faser, dvs. seed og startup. Dog foretages 80 pct. af danske fondes investeringer i udenlandske virksomheder.

Kilde: Vækstfonden

Investeringer i virksomheder

Figuren viser, hvor meget der er investeret i virksomheder og startups i Danmark, sammenlignet med andre lande. Beløbet vises som andel af landenes BNP.

Både Finland og Sverige ligger over Danmark, når det gælder ventureinvesteringer i lokale virksomheder.

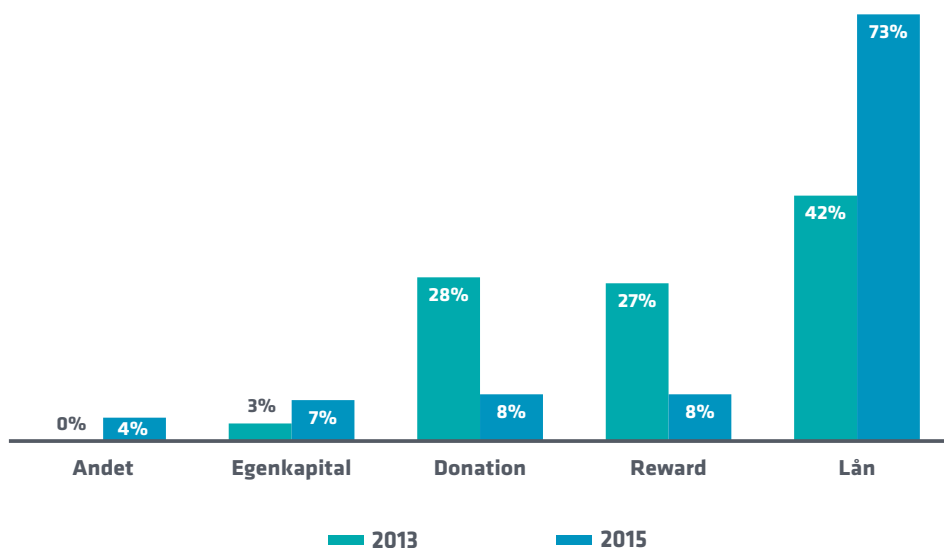
En analysen fra Vækstfonden viser yderligere, at danske virksomheder er nr. 5. ud af de viste lande til at tiltrække kapital i seed og startup-fasen. Mere end 40 pct. af kapitalen til danske virksomheder kommer fra udlandet, hvilket er det højeste niveau i Norden.

Kilde: Vækstfonden

Udbredte crowdfundingtyper på globalt plan, 2013 og 2015

Figuren viser fordelingen af rejst kapital for de mest udbredte crowdfundingtyper på globalt plan. Disse er hhv. lån, reward, donation og egenkapital, i nævnte rækkefølge. Se begrebsdefinition side 14 for en definition af de forskellige crowdfundingtyper.

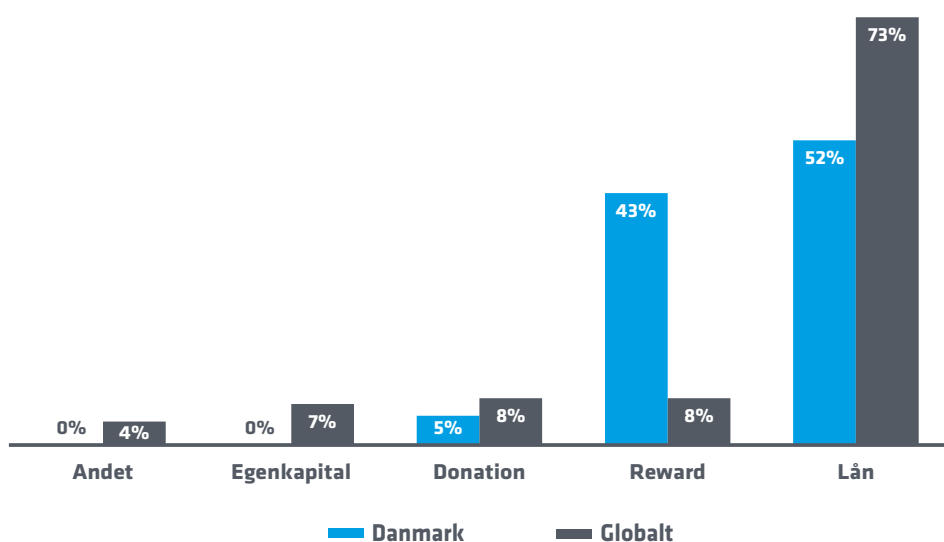
Låne-crowdfunding udgør den største andel af de respektive crowdfundingtyper, og har siden 2013 haft en fremgang fra 42 pct. til 73 pct., mens andelen for både donation og reward er faldet væsentligt.

Kilde: Vækstfonden og Dansk Crowdfunding Forening

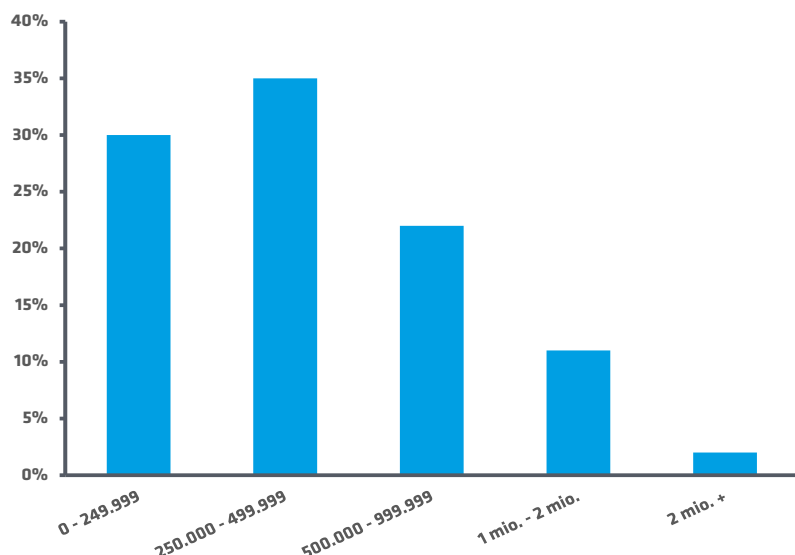
Udbredte crowdfundingtyper i Danmark og globalt, 2015

Både i Danmark og på globalt plan, udgør låne-crowdfunding den største andel inden for crowdfunding. Til gengæld udgør reward en væsentlig større andel i Danmark med 43 pct., sammenlignet med 8 pct. på globalt plan i 2015. Se begrebsdefinition side 14 for en definition af de forskellige crowdfundingtyper.

Kilde: Vækstfonden og Dansk Crowdfunding Forening

Fordeling af lånecrowdfundings størrelse, 2015

Låne-crowdfunding er, hvor en virksomhed eller privatperson kan låne fra en gruppe personer gennem en online platform. Se begrebsdefinition side 14 for en yderligere forklaring af begabet.

Figuren viser fordelingen af låne-crowdfundings størrelse. Knap 2/3 af alle bevilgede lån er under en halv mio. kr., mens 13 pct. af alle lånene er på 1 mio. eller højere.

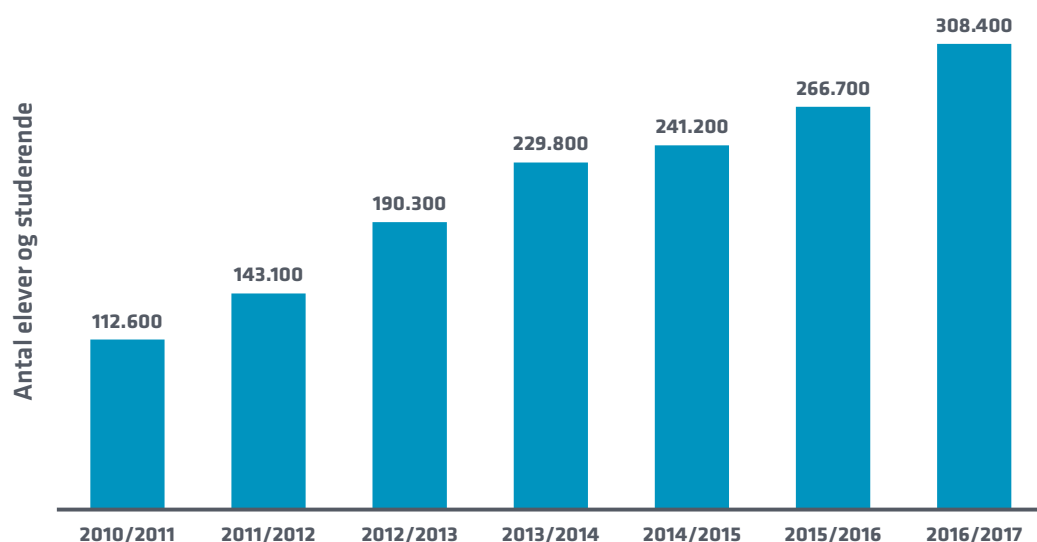
Kilde: Vækstfonden og Dansk Crowdfunding Forening

Entrepenørskab i undervisningen

Allerede i skolen sættes retningen for børn og unges fremtidige karrierevalg. Derfor starter fødekæden af nye iværksættere og innovative medarbejdere også i skolen, og derfor er det interessant at se på udviklingen i antallet af elever og studerende, som møder entreprenørskabsundervisning i skoler og uddannelser i Danmark.

Antal elever og studerende der modtager entreprenørskabsundervisning

Figuren viser antallet af elever og studerende på alle uddannelsesniveauer, der modtog entreprenørskabsundervisning for skoleårene 2010/2011 til 2016/2017.

Der har været fremgang over hele perioden, og i skoleåret 2016/2017 modtog 308.400 elever og studerende entreprenørskabsundervisning. Det svarer til 25 pct. af alle elever og studerende.

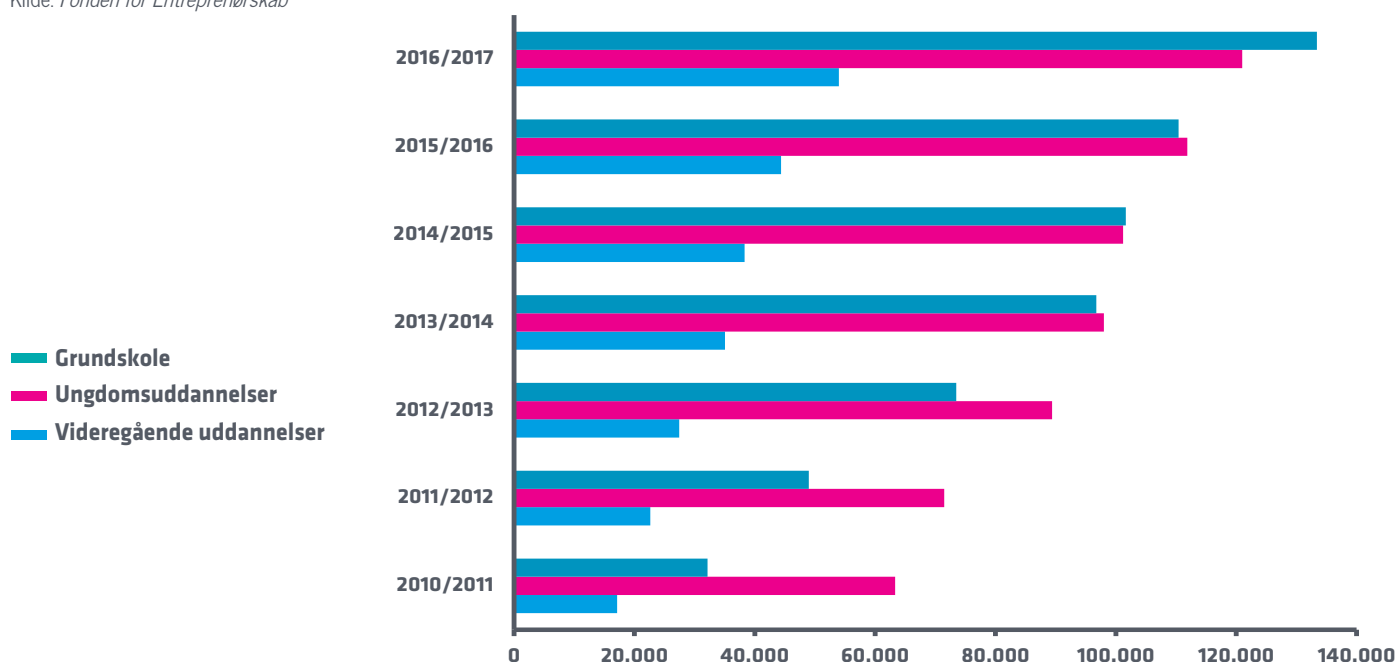
Kilde: Fonden for Entrepenørskab

Entrepenørskabsundervisning fordelt på uddannelsesniveau

Figuren viser antallet af elever og studerende, der modtog entreprenørskabsundervisning i grundskolen, på ungdomsuddannelser og på de videregående uddannelser for skoleårene 2010/2011 til 2016/2017.

I grundskolen modtog flest elever entreprenørskabsundervisning, hvilket bl.a. skyldes, at faget Håndværk og Design, som indeholder elementer af innovation og entrepenørskab, er obligatorisk for 4. - 7. klasse. Dog har der på alle niveauer været fremgang i perioden.

Kilde: Fonden for Entrepenørskab

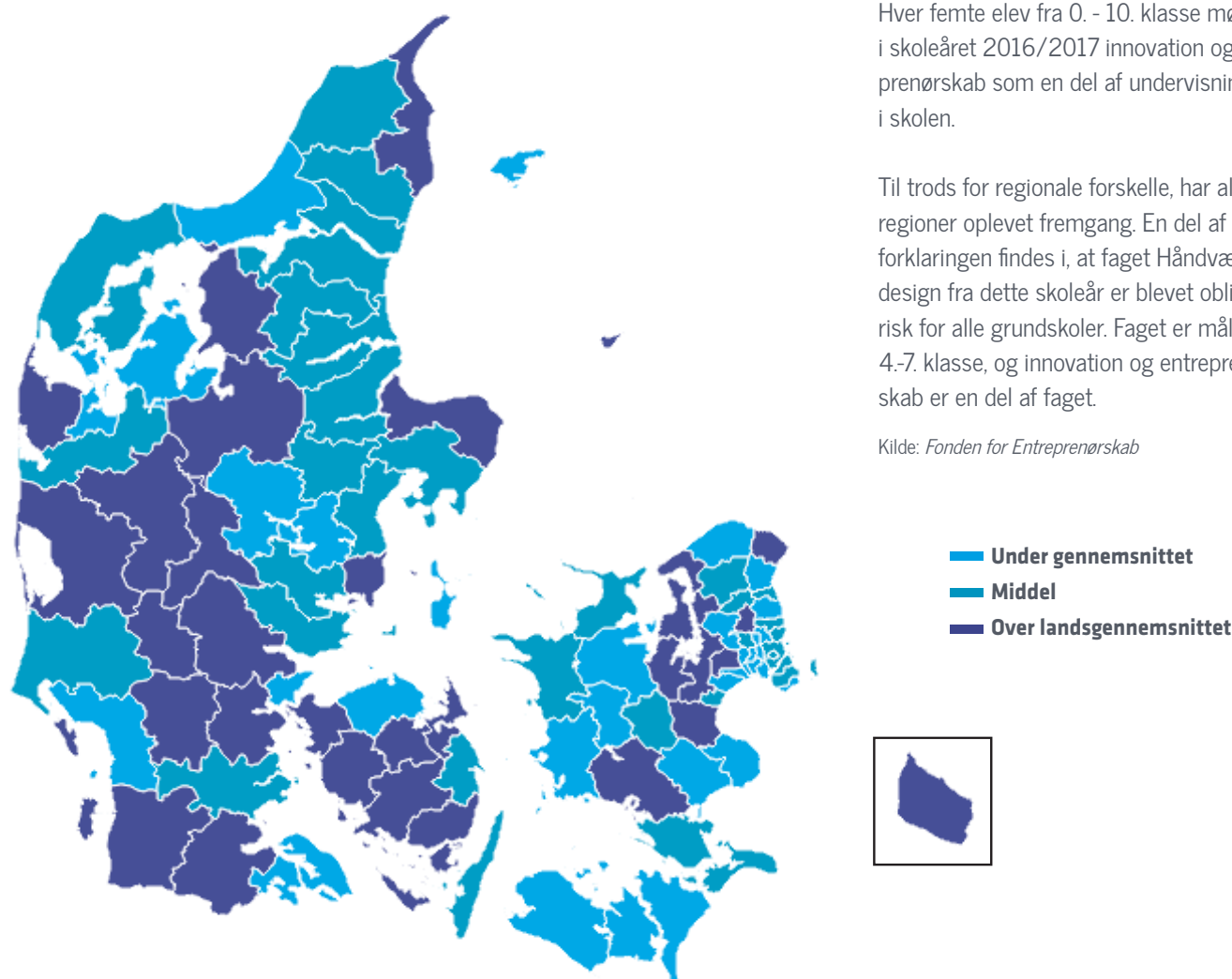
Entreprenørskabsundervisning i grundskolen 2016/2017

Kortet viser, om andelen af elever der i grundskolen har modtaget entreprenørskabsundervisning ud af kommunens samlede elevbestand, ligger over, under eller på landsgennemsnittet.

Hver femte elev fra 0. - 10. klasse mødte i skoleåret 2016/2017 innovation og entreprenørskab som en del af undervisningen i skolen.

Til trods for regionale forskelle, har alle regioner oplevet fremgang. En del af forklaringen findes i, at faget Håndværk og design fra dette skoleår er blevet obligatorisk for alle grundskoler. Faget er målrettet 4.-7. klasse, og innovation og entreprenørskab er en del af faget.

Kilde: Fonden for Entreprenørskab

1 ud af 5

Så mange elever mødte innovation og entreprenørskab i undervisningen i skoleåret 2016/2017.

Kilde: Fonden for Entreprenørskab

Andel grundskoleelever der modtager entreprenørskabsundervisning fordelt på regioner, 2016/2017

Tabellen viser på regionsniveau, hvor mange pct. af eleverne i grundskolen, der modtager entreprenørskabsundervisning.

Kilde: Fonden for Entreprenørskab

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Andel	15,8	18,1	24,2	20,5	18,4

Danmark i en international sammenligning

Vi lever i en globaliseret verden, og særligt i forhold til iværksætteri og startups er det interessant at se på, hvordan Danmark klarer sig set i forhold til andre lande.

Det entreprenørielle økosystem 2018

Global Entrepreneurship Index (GEI) er et årligt index, som tager temperaturen på det entreprenørielle økosystem i en lang række lande. Indekset er sammensat af 14 komponenter, som repræsenterer tre grundlæggende målepunkter, *holdninger til iværksætteri, vækstpotentiale og eksterne faktorer*.

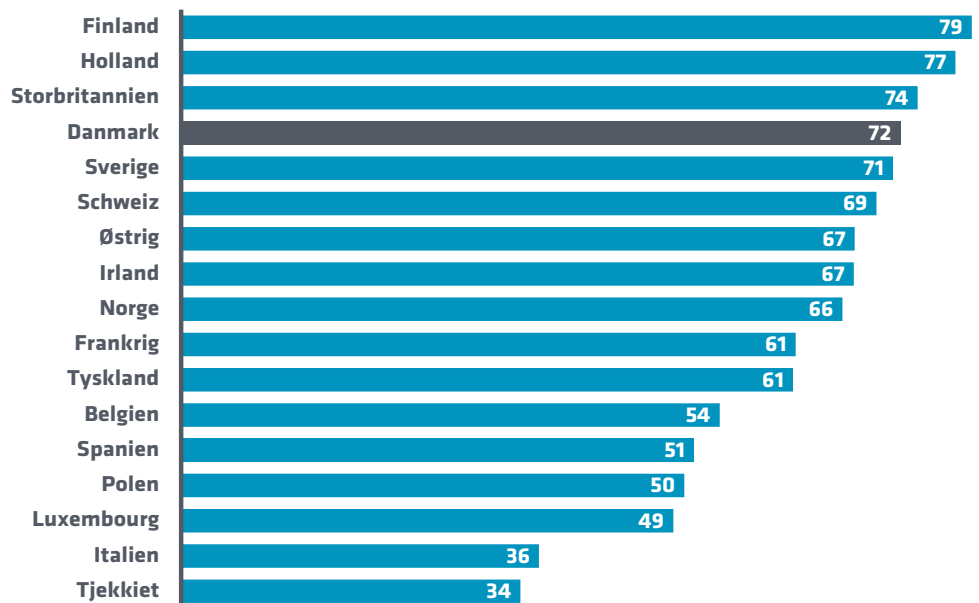
De nedenstående figurer sammenholder Danmarks indeks (0-100) med en række andre landes indeks. Se begrebsdefinition side 14 for en yderligere forklaring af, hvordan indekset er opbygget.

Holdning til iværksætteri

Figuren viser befolkningens holdning til iværksætteri. Det være sig muligheder, startup færdigheder, risikopfattelse, netværk samt kulturel støtte.

Figuren viser, at Danmark med et indeks på 72 er fjerdebedst placeret, kun overgået af Finland, Holland og Storbritannien.

Kilde: GEDI

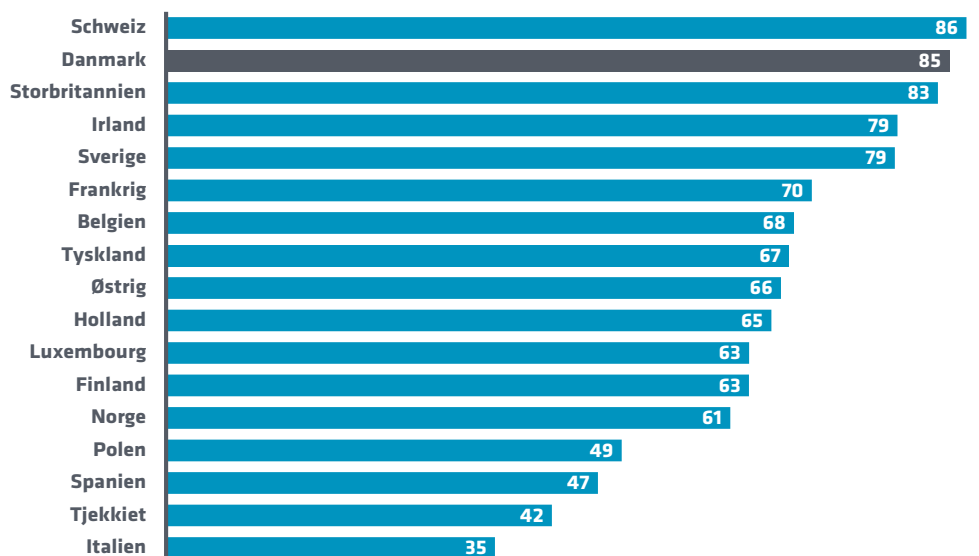
Vækstpotentiale

Figuren viser, hvordan landene placerer sig indbyrdes, når man måler på en række karakteristika som har stor betydning for vækstpotentialet for iværksættere og startups.

Her måles på mulighederne for startup, teknologisk tilpasning, humankapital og konkurrence.

Danmark er næstbedst placeret efter Schweiz, med et indeks på 85 ud af 100.

Kilde: GEDI

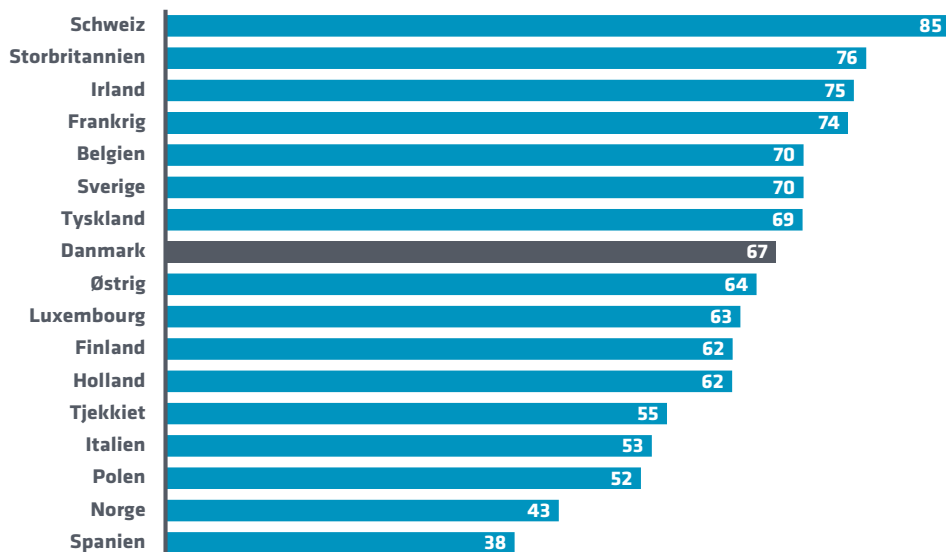
Eksterne faktorer

Figuren refererer til de eksterne faktorer, som kan have indflydelse på iværksættere og startups.

Det drejer sig om produktudvikling, teknologisk udvikling, højvækst virksomheder, globaliseringgrad og finansieringsmuligheder.

Med et indeks på 67 ligger Danmark placeret over middel.

Kilde: GEDI

Entreprenørskab og intraprenørskab

Intraprenørskab dækker over det, at der iværksættes nye forretningsområder, teknologier, metoder eller processer indenfor eksisterende organisationer, i stedet for at opstarte en ny virksomhed, hvor sidstnævnt defineres som værende entreprenørskab.

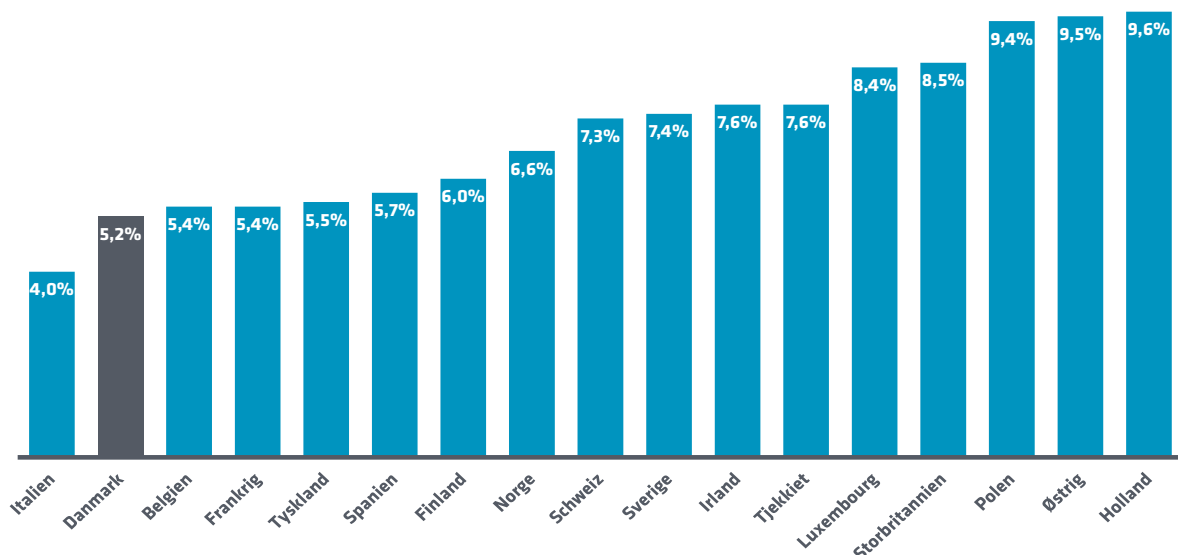
En rapport fra World Economic Forum (WEF) og Global Entrepreneurship Monitor (GEM) viser, at entreprenørielle individer i Europa ofte vælger at starte nye initiativer og projekter, mens de arbejder for en arbejdsgiver, fremfor at starte deres egen virksomhed. Figurene herunder sammenligner udvalgte europæiske landes andel af intra- og entreprenørskab. Se begrebsdefinition side 14 for en yderligere forklaring af, hvordan undersøgelsen er lavet.

Entreprenørskab

I figuren er der målt på andelen af befolkningen mellem 18-64 år, som enten aktivt har startet en ny virksomhed, eller som styrer en virksomhed der er mindre end 3,5 år gammel.

Figuren viser, at Danmark med en andel på 5,2 pct. ligger meget lavt placeret i forhold til de øvrige lande, og ligger kun over Italien.

Kilde: WEF og GEM

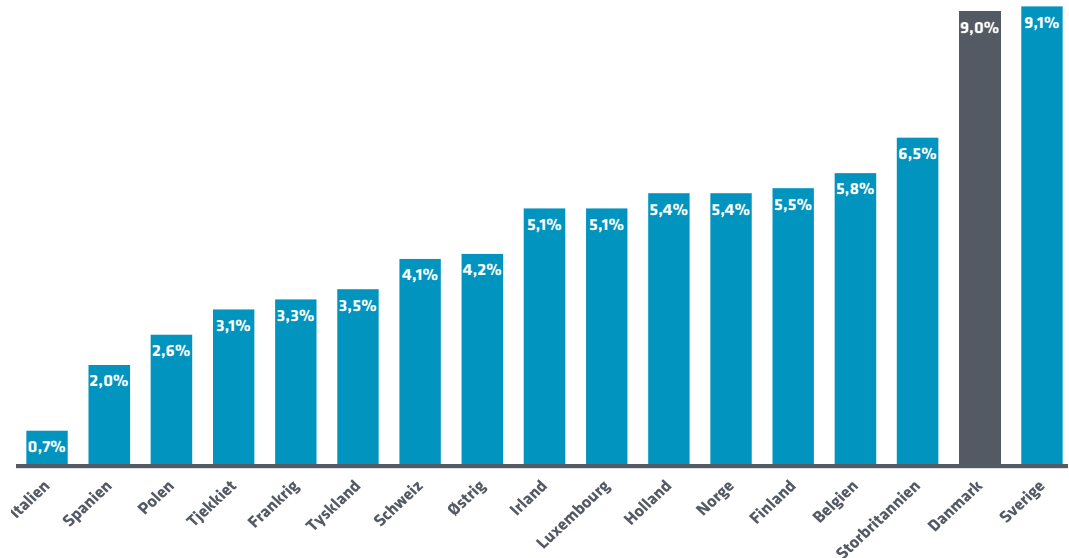

Intraprenørskab

I figuren måles der kun på de respektive landes intraprenørskab, dvs. hvor stor en andel af populationen mellem 18-64 år, der aktivt er involveret og spiller en førende rolle i idéudvikling og/eller forberedelse og implementering af nye aktiviteter for deres arbejdsgiver. Dette indebærer fx udvikling og lancering af nye varer og services eller oprettelse af en ny forretningsenhed eller datterselskab.

Figuren viser, at Danmark har en høj andel af intraprenørskab (9 pct.) og ligger væsentlig højere placeret end de øvrige lande, kun overgået af Sverige.

Kilde: WEF og GEM

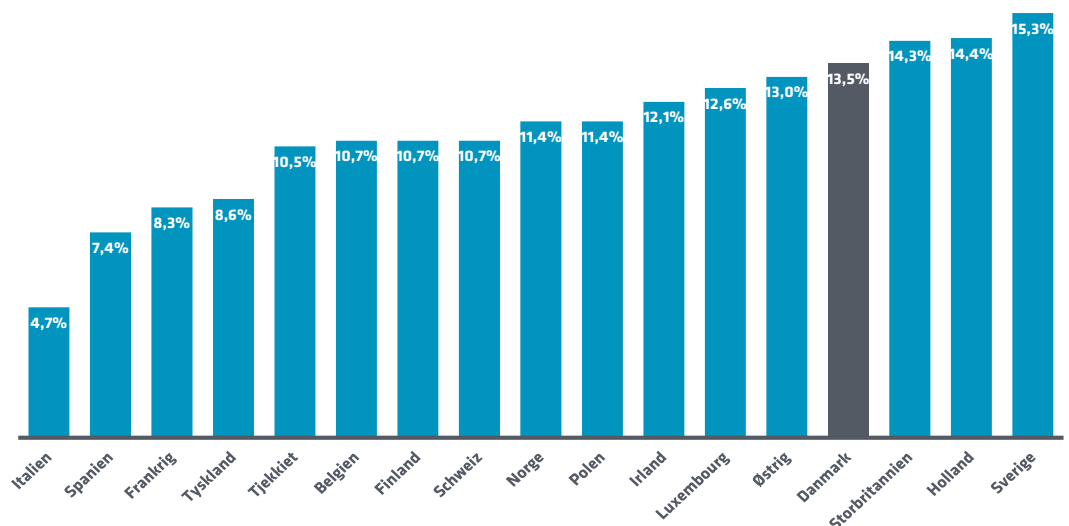

Entre- og intraprenørskab i alt

Figuren viser, at til trods for at Danmark har en lav andel af entreprenørskab sammenlignet med de øvrige lande, bidrager Danmarks høje andel af intraprenørskab til, at Danmark ligger fjerdehøjest, når der måles på entreprenørskab og intraprenørskab samlet set. Der skal gøres opmærksom på, at entre- og intraprenørskab i nogle tilfælde overlapper hinanden, og derfor er summen af entreprenørskab og intraprenørskab ikke nødvendigvis lig resultaterne i nedenstående figur.

Danmark er overgået af Storbritannien, Holland og Sverige, som alle tre ligger relativt højt placeret på både entre- og intraprenørskab.

Kilde: WEF og GEM

BEGREBSDEFINITION

CVR-REGISTRERINGER

CVR-registreringer dækker over de registreringer der opstår, når et firma nyregistreres, skifter virksomhedsform eller ejerskab, når virksomheden genstarter eller omregistrerer sit CVR-nummer. Datasættet indeholder virksomheder indenfor markedsfølsomme erhverv, og nogle virksomhedsformer er derfor ikke inkluderet. Det drejer sig bl.a. om erhvervsdrivende fonde, offentlige samt kommunale enheder, forsvar og socialsikring og statsstøttede virksomheder.

Data omkring CVR-registreringer vil generelt være højere end rene iværksætterstatistikker.

Fordelt på køn: Dette datasæt er afgrænset til at indeholde CVR-registreringer af enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskab, kommanditselskab eller -aktieselskab, partnerskab eller anden udenlandsk virksomhed inden for markedsfølsomme erhverv.

IVÆRKSÆTTERE

Iværksætterstatistikken er opgjort af Danmarks Statistik. Statistikken indeholder kun reelt nye og reelt aktive virksomheder. At en virksomhed er reelt aktiv defineres som en virksomhed, der præsterer en arbejdsindsats på mindst 0,5 årsværk i løbet af et år.

KONKURSER

Statistikbankens definition på konkurs: Retsforfølgning mod en insolvent skyldner, hvorved hele hans formue inddrages til fyldestgørelse af hans kreditorer. Kun virksomhedskonkurser, dvs. konkurser vedr. et CVR-nummer, tælles med. For de konkursramte virksomheder opgøres levetiden som forskellen mellem deres registrerede startdato (i CVR/ESR) og datoen for konkursdekretets annoncering i Statstidende.

KAPITAL - CROWDFUNDING

Crowdfunding er en finansieringsform, hvor et projekt, virksomhed eller privatperson rejser kapital fra et større antal personer. Crowdfunding sker igennem online platforme, som netop er designet til formålet.

Låne-crowdfunding: Dette er en undergruppe af crowdfunding, hvor en virksomhed eller privatperson kan låne fra en gruppe personer. Den enkelte crowdfunder tilbyder i dette tilfælde et lån til virksomheden.

Reward: Her køber eller forudbestiller crowdfunderne det produkt, som iværksætteren har eller vil fremstille. Med denne model får iværksætteren både kapital og mulighed for at teste sit produkt og markedsbehovet for dette.

Donation: Her tilbydes crowdfunderne ingen økonomisk gevinst eller tilbagebetaling, men kan i visse tilfælde modtage en symbolsk ting som tak for donation.

Egenkapital: Her investerer crowdfunderen i virksomheden og sikrer sig herved aktieandele og ejerskab i den pågældende virksomhed. Egenkapitalmodeller er at sammenligne med en børsnotering i miniformat.

KORTLÆGNING

Fonden for Entreprenørskab kortlægger hvert år udbredelsen af entreprenørskabsundervisning i Danmark. Opgørelsen skal ses som minimumstal og dækker over den entreprenørskabsundervisning, som Fonden kan dokumentere har fundet sted.

Kortlægningen dækker den formelle undervisning, der foregår i det ordinære uddannelsessystem og omfatter skoler og uddannelser som i større eller mindre grad har gennemført entreprenørskabsundervisning.

GEDI

The Global Entrepreneurship and Development Institute indsamler årligt data omkring entreprenørielle holdninger, muligheder og ambitioner fra befolkningen i landene og vægter besvarelsene mod den aktuelle sociale og økonomiske "infrastruktur". Denne proces genererer i alt 14 målepunkter, fordelt på tre overordnede områder, som GEDI anvender til at måle temperaturen af såvel landes som regioners økosystem. I Iværksætterindblikket benyttes blot de tre overordnede områder.

Dataet består dels af besvarelser fra GEM's undersøgelse (REDI) på individniveau, og dels af institutionelle variable, som bl.a. stammer fra Eurostat, UN, OECD, World Bank og World Development Index.

ENTRE- OG INTRAPRENØRSKAB

Bag denne analyse står World Economic Forum og Global Entrepreneurship Monitor. Der er dels benyttet et unikt indeks, som rangerer økonomier på deres økonomiske konkurrenceevne, og dels et datasæt omkring entreprenørielle aktiviteter.

KILDER

ERHVERVSSTYRELSEN

www.erhvervsstyrelsen.dk

STATISTIKBANKEN

www.statistikbanken.dk

VÆKSTFONDEN

www.vf.dk

DANSK CROWDFUNDING FORENING

www.danskcrowdfundingforening.dk

GEDI

www.thegedi.org

WEF

www.weforum.org

GEM

www.gemconsortium.org

KONTAKT

Fonden for Entreprenørskab
Ejlskovgade 3D
5000 Odense C
Mail: post@ffe-ye.dk

Christian Vintergaard
Adm. Direktør
Mail: christian@ffe-ye.dk
Mobil: 28 75 41 91

Berit Bader Lemming
Presseansvarlig
Mail: berit@ffe-ye.dk
Mobil: 31 75 34 81

Casper Jørgensen
Projektleder
Mail: casper@ffe-ye.dk

Malene Dahl Nielsen
Analytiker
Mail: malene@ffe-ye.dk

